

Vorbemerkung:

Der folgende Text soll in angemessenes Deutsch übersetzt und durch die Beantwortung der unter II. gestellten Aufgaben sprachlich erläutert werden.

I. Obersetzung:

Ventum est ad partem operis destinati longe grauissimam: cuius equidem onus si tantum opinione prima concipere potuissem, quanto me premi ferens sentio, maturius consulissem vires meas. Sed initio pudor omittendi quae promiseram tenuit, mox, quamquam per singulas prope partis labor cresceret, ne perderem quae iam effecta erant, per omnes difficultates animo me sustentavi. Quare nunc quoque, licet maior quam umquam moles premat, tamen prospicienti finem mihi constitutum est uel deficere potius quam desperare. Fefellit autem quod initium a paruis ceperamus: mox uelut aura sollicitante proeucti longius, dum tamen nota illa et plerisque artium scriptoribus tractata praecipimus, nec adhuc a litore procul uidebamus et multos circa uelut isdem se uentis credere ausos habebamus: iam cum eloquendi rationem nouissime repertam paucissimisque temptatam ingressi sumus, rarus, qui tam procul a portu recessisset, reperiabatur; postquam uero nobis ille, quem instituebamus, orator a dicendi magistris dimissus, aut suo iam impetu fertur aut maiora sibi auxilia ex ipsis sapientiae penetralibus petit, quam in altum simus ablati, sentire coepimus. Nunc 'caelum undique et undique pontus'. Vnum modo in illa immensa uastitate cernere uidemur M. Tullium, qui tamen ipse, quamuis tanta atque ita instructa naue hoc mare ingressus, contrahit uela inhihetque remos et de ipso demum genere dicendi, quo sit usus perfectus orator, satis habet dicere. At nostra temeritas etiam mores ei conabitur dare et adsignabit officia. Ita nec antecedentem consequi possumus et longius eundum est, ut res feret. Probabilis tamen cupiditas honestorum et uelut tutioris audentiae est temptare, quibus paratior uenia est.

Sit ergo nobis orator, quem constituimus, is qui a M. Catone finitur uir bonus dicendi peritus, uerum, id quod et ille posuit prius et ipsa natura potius ac maius est, utique uir bonus: id non eo tantum quod, si uis illa dicendi malitiam instruxerit, nihil sit publicis priuatisque rebus perniciosius eloquentia, nosque ipsi, qui pro uirili parte conferre aliquid ad facultatem dicendi conati sumus, pessime mereamur de rebus humanis, si latroni comparamus haec arma, non militi. 35

II. Sprachliche Erläuterungen

1. Legen Sie das Bedeutungsfeld von ars (Z. 12) dar!
2. Spezifizieren Sie den Kasus, der in nobis (Z. 17) vorliegt!
3. Worauf bezieht sich quibus (Z. 30)?